

Signering av salgsvtale i februar 2008

Fra venstre Tor-Ove Horstad, direktør NHCM, Thomas Töpfer, konsernsjef BIS, Morten Mathisen, direktør HPP

Nyansettelser

Elkem Solars silisiumfabrikk reiser seg

Fest **på glattisen**

HPP Bygg fikk oppgraderingsjobb

Nye utfordringer i Holmestrand

HPP er historie, **nå er det BIS som gjelder**

Nye servicetilbud

Kipp-reparasjon **for første gang**

Montering av **produksjonslinje**

Kapasitetsutvidelse på Etylenfabrikken

Ny fabrikk på Gunneklev i Porsgrunn

***Bilfinger Berger
Industrial Services AG
overtok HPP 1. april 2008***

Morten Mathisen:

**Salget av HPP til Bilfinger Berger Industrial Services AG (BIS)
er godkjent av konkurransemyndighetene i de aktuelle land.
1. april 2008 blir en merkedag for HPP ansatte som etter 80 år
med Hydro nå får BIS som ny eier.**

Selskapet vi jobber i er ikke lenger et Hydroselskap. Mange av oss avslutter nå et langt liv i Hydro.

Det er naturlig at det er knyttet mange følelser til dette. Det må vi ha respekt for. Hydro har vært en god eier for HPP og sørget for en ryddig salgsprosess som nå har gitt oss en ny god eier.

Med Bilfinger Berger Industrial Services AG, skal vi nå fortsette under annet navn og ny logo.

Vi nådde gode resultater i 2007 og vi har også fått en god start. Unntaket er fortsatt

skadebildet som vi må jobbe med hver dag for å forbedre.

Det er nå tid for å se fremover, med fokus på det som er vår kjernevirksomhet. Nå skal vi vise vår nye eier at det var riktig å satse på oss.

Grunnlaget for det er å være den foretrukne partner for våre kunder, noe vi skal anstrenge oss hver dag for å oppnå.

Da vil jeg avslutte med å ønske oss selv lykke til videre med ny eier.

Nyansettelser i HPP i Grenland mars 2008

Roger Berglund
Ronny Hadland
Hans Martin Nordnes
Arild Wærstad
Erlend Stenbakken
Asgeir Knutsen
Stig Rune Johansen
Glenn Marius Thomassen

Vedlikeholdsplanlegger, Vedlikehold Bamble
Industrimekaniker, Vedlikehold Porsgrunn
Industrimekaniker, Vedlikehold Porsgrunn
Telekommunikasjonsmontør, Tele Grenland
Sveiser, Verkstedproduksjon
Leder, HPP Forretningsutvikling
Overingeniør, HPP Konsulenttjenester
Industrimekaniker, Vedlikehold Porsgrunn

Pål Tennefoss Andersen
Neri Østrem
Martin Bekkevold
Helge Juliussen
Halvor Jubskås
Bjørn Erik Rakkestad
Tommy Jahnsen
Kristoffer Iversen

Kjølemontør, Klimaservice
Industrimekaniker, Vedlikehold Porsgrunn
Automatiker, Vedlikehold Porsgrunn
Automatiker, Vedlikehold Porsgrunn
Mekaniker, Vedlikehold Porsgrunn
Automatiker, Vedlikehold Porsgrunn
Overingeniør, Prosjekt & Modifikasjo
Telekommunikasjonsmontør, Tele Grenland

**UTGITT AV HYDRO
PRODUCTION PARTNER**

Ansvarlig redaktør: Ingvar Stadheim
ingvar.stadheim@hydro.com

Tips/innspill: Tlf.: 35924000
Gunnar.Jarl.Svendsen@hydro.com

REDAKSJON:

HPP-Vest: Ruth M. Saur
ruth.marit.saur@hydro.com

HPP-Øst: Torger Waag
torger.waag@hydro.com

HPP-Industriering: Merete Hjelle
merete.hjelle@hydro.com

HPP-Nord: Lindor Lorentzen
lindor.lorentzen@hydro.com

HPP-Sverige: Joakim Bergquist
joakim.bergquist@hydro.com

HPP-Tyskland: Frank Deckert
frank.deckert@hydro.com

Trykk: Wera AS Porsgrunn

HPPs Internet:
www.hydro.com/productionpartner/no

Elkem Solars silisiumfabrikk reiser seg

Samarbeidet mellom Elkem Solar i Kristiansand og HPP som startet i 2005, viser nå resultater.

Ass. anleggsleder Steinar Kile forteller at arbeidet går som planlagt. 11 personer er med i byggadministrasjonen, som består av personer fra HPP, Multiconsult og Grenland Group. NLI er byggentreprenør med 60 personer i prosjektet. I tillegg er det egne entrepriser for rør som er tildelt K-svets og elektroarbeidene som er tildelt Siemens. Bygget kommer til å stå på 150 pæler, som går 20 meter ned i grunnen. Betongarbeidet, som består av fundamentet, gulv og vegger, er hovedsakelig ferdig, men noen mindre arbeider gjenstår.

1 150 tonn

Nå reiser stålbygget seg med dragere, dekkspanel (gulv) og etasjeskillere. Stålkonstruksjonen er beregnet å veie ca. 1200 tonn. Samtidig skal det monteres rundt 230 utstyrsenheter. Det tyngste utstyret som skal inn i bygget, veier 28 tonn. Elektro har startet arbeidet sitt med trafoer og skinnelegging. Rørarbeidet startet medio februar og omfatter både stål- og plastrør.

HMS

HMS koordinator Wilhelm Askevold fra HPP leder et team med fem inspektører som jobber skift. Dagen begynner med HMS-møte og driftsmøte. Der tildeles arbeidstillatelser, og det blir merket av hvor hvert enkelt firma jobber. Kl.09.00 går vernerunde med Elkem. Utover dette går inspektørene faste vernerunder. De har mulighet til å stoppe arbeider, noe som også er gjort. Ved slike anledninger blir det umiddelbart sammenkalt til møte, der problemene blir løst.

HMS-arbeidet blir praktisert på samme måte som ellers i HPP selv om en er underlagt Elkems HMS-reglverk.

Samarbeidet med ulike underentreprenører fungerer bra, men noen firmaer må holdes litt i ørene, forteller Askevold.

Styring

- Sigve Tengs fra HPP på Herøya har ansvaret for prosjektstyringen av prosjektet. Han forteller at det nå er nedbemannet på Herøya, og staben er flyttet til Kristiansand og Sandefjord. På det meste satt rundt 28 ingeniører og jobbet med prosjektet B.114 på Herøya. I tillegg var prosjektkontorer i Oslo og Sandefjord engasjert. Staben besto av fagpersonell innen prosess, mekanisk, bygg, HMS, elektro, instrumentarrangement og rør.

FRA HPP: Wilhelm Askevold, HPP, Steinar Kile, Multiconsult, og Tero Lintula HPP

PROSJEKTLEDELSE: Bak Geir Moe, prosjektleder, Sigve Tengs, prosjektstyring, og Sissel Jørgensen, administrasjonsleder.

Utfordringer

Tengs forteller videre at hele prosjektet har bydd på utfordringer. Rett før spaden skulle settes i jorden, ble for eksempel bygget flyttet. Samtidig var leverandørmarkedet problematisk. Men den største utfordringen har likevel vært de stramme tidsrammene. Prosjektledelsen har bestått av Geir Moe, prosjektleder HPP, Mads Nordberg, anskaffelser HPP, Sigve Tengs og Jostein Johannesen,

prosjektstyring HPP, Dag Ludviksen, engineeringsleder Grenland Group, Ragnar Scheide, kvalitetsleder Multiconsult og Sissel Jørgensen, administrasjonsleder HPP.

Anleggsledelse har bestått av anleggsleder Bjørn N. Hansen og Knut Guldbrandsen fra Grenland Group, Steinar Kile, Roger Haukøy og Magne Vestvik fra Multiconsult og Wilhelm Askevold fra HPP.

FORNØYDE: Fornøyd med arrangementet: Paul Rune Aasrum og Torger Waag fra HPP.

Fest på glattisen

HPP inviterte kunder og egne ansatte til «Glattisfest» på Skien isstadion 6. januar.

FAMILIE: Skøytefamilien Anja Bråthen Sture, Stål Wik Sture, Kristoffer Ytterbø Sture og Jo-Mikael Bråthen Sture hygger seg på isen.

HPP, som er en av hovedsponsorene til Gjerpen håndball, sto for arrangementet som ble arrangert for fjerde gang. Denne gangen deltok 160 familier, det vil si 765 personer med smått og stort. Arrangementet fikk folk ut i frisk luft med gode muligheter til litt ekstra trim på nyåret. Gjerpen Håndball fyrte opp grillene og sto for servering

av mat og drikke. Senere på ettermiddagen var det mulighet til å se håndballkampen mellom Gjerpen og Gjøvik/Vardal – en kamp Gjerpen vant med sju mål. I hallen ble de yngste fristet med godtepose og lekeaktiviteter på en oppblåst orm mens foreldrene så kampen.

BESTEFAR: Stolt bestefar, Arvid Olafsen, med barnebarna Lars Andreas Jonsaas Olafsen og Jørn Andreas Jonsaas Olafsen.

KOS: Kathe Guldbransen, Ida Synnøve Guldbransen og Amanda Danielsen har det trivelig.

HPP Bygg fikk oppgraderingsjobb

HPP Bygg fikk oppdraget med oppgradering av Bygg 126 slik at HyCores pilotanlegg kommer inn i tilfredsstillende lokaler. HyCore skal framstille superrent silisium til solcelleproduksjon.

Oppgraderingen av bygget startet i desember 2007. Anleggsleder Gunnar Helvin forteller at

hovedjobben går ut på å rive og føre opp igjen 400 kvadratmeter yttervegger. Det skal også bygges kontrollrom, elektro- og labrom. Foruten HPPs egne ansatte er tre innleide i sving. HPP Bygg har også fått oppdraget med grunnarbeider, røropplegg i bakken, takteking og innvendig maling. Betongarbeidene skal være ferdig i løpet av

februar, og bygget skal være innflyttingsklart i august.

- Jobben som anleggsleder består i å ha riktig bemanning, sørge for god framdrift og økonomi og rapportere på faste byggemøter, forteller anleggsleder Gunnar Helvin. Han er fornøyd med at prosjektet er i rute. HPP Verkstedtjenester har fått installasjons-

Nye utfordringer i Holmestrand

24 ansatte og 12-15 innleide mannskaper ved HPP i Holmestrand har mer enn nok å gjøre. Satsingsområdet er innen virksomhetene mekanisk, elektro, planlegging og ingeniørkompetanse. En ny avtale med Norske Skog, Follum fabrikker er undertegnet. En annen nyhet er satsingen på kran- og hydraulikkkompetanse.

REVISJON: Jan Erik Nielsen og Runar Henriksen fra Holmestrand skifter en belg.

VENTILER: John M. Karlsen, John Moholt, vedlikeholdsingeniør ved Follum, og Magnus Ralle Gran vedlikeholder ventiler.

ÅRDAL: Trond Nyland, Espen Gravermoen, Follum, og Rune Bolstad underveis i reparasjonene.

D For HARP blir hydraulikk og krankompetansen styrket. Kompetansen er totalt sett god, men opplæring i videregående hydraulikk vil heve kunnskapene til et høyere nivå.

Krankompetansen skal også bygges videre opp. På HPP Holmestrand's handlingsplan er målet å overta kran-service fra eksterne leverandører. Det betyr at det må ansettes flere folk. Markedsarbeidet skal intensiveres ved å selge seg inn hos næringslivet i nærområdet. Innen offshore ser en også muligheter. Derfor er allerede noen sendt på offshorekurs, som

forberedelse til eventuelle oppdrag i Nordsjøen. Samarbeidsavtaler med seks firmaer er opprettet slik at det alltid skal være tilgjengelig ressurser innen disse fagområdene.

- Ny brosjyre for virksomheten vil være våren 2008. I den vil også inspeksjonstjenester og roterende maskineri få bred plass, sier leder Thor- Egil Aslaksen.

HPP har deltatt i revisjon av papirmaskin nr. 7 ved fem anledninger. Maskinen blir stoppet hver tredje tirsdag for revisjon. Syv mekanikere fra Holmestrand og tre fra Årdal deltok ved siste stopp. HPPs folk fikk, i samarbeid med

reparatørene fra Follum, spesifiserte reparasjonsoppgaver under revisjonen.

Vedlikeholdssjef hos Follum fabrikker, John Moholt, har 48 års fartstid. Han forteller at det er tre papirmaskiner igjen på Follum. Papirmaskin 7 kjører forbedret avis-papirkvalitet. Den leverer mye av papiret til innstikksbilagene til bl.a. Aftenposten.

Moholt forteller videre at det nå er ca. 480 ansatte på Follum Fabrikker og at størsteparten av avis-papiret eksporteres til Europa, USA og Asia.

kontrakten for rør, tanker og utstyr i anlegget. Svein Haugland er ansvarlig for denne kontrakten. Han forteller at arbeidet starter 1. mai 2008. Seks-syv personer vil være fast engasjert i denne jobben men Haugland vil toppe laget med ekstra folk ved behov.

FORSKALLING: Fra venstre, Trond Vidar Hauglund, Bjørn Atle Pedersen og anleggsleder Gunnar Helvin, alle fra HPP Bygg.

HPP blir BIS Production Partner og PT blir BIS Produksjonstjenester. BIS er en forkortelse for Bilfinger Berger Industrial Services AG. Salget av de to enhetene betyr slutten på Hydros 80-årige industrihistorie på Herøya og over 100 år lange industrihistorie på Rjukan. Salget innebærer en videreføring av aktivitetene til HPP og PT. Aktivitetene skal inngå som en del av kjernevirksomheten til den nye eieren.

PÅ KARMØY: Arvid Fodnes, HMS leder HPP Vest, Jon Helge Helgerud, administrasjonssjef i HPP, Morten Mathisen, direktør HPP, Thomas Töpfer, Chief Executive Officer, Dr. Rudolf K. Jurcke, Member of the board, Per Gullaksen, daglig leder HPP Vest, Ingvar Stadheim, personalsjef HPP Vest, Sigbjørn Nesheim, daglig leder HPP Karmøy. >>>

HPP er historie, nå er det BIS Production Partner som gjelder

Bilfinger Berger Industrial Services AG (BIS) kjøper Hydro Production Partner (HPP) og Produksjonstjenester (PT). Salgsavtalen ble signert 18.02.2008. Overtakelsen vil formelt skje når det foreligger godkjenning fra konkurransemyndighetene i de berørte land og gjenstående formalia mellom partene er utført.

Bilfinger Berger – gruppen

BIS er et internasjonalt ledende selskap innenfor vedlikehold og tjenesteytende virksomhet for prosessindustrien. BIS er et datterselskap innenfor Bilfinger Berger-gruppen med hovedsete i München, Tyskland. Selskapet har om lag 15.000 ansatte og omsatte i 2006 for 1,3 milliarder euro. BIS er representert i 15 land i Europa. Flest ansatte er det i Tyskland, Polen, England, Tsjekkia og Norge.

Med dette viktige kjøpet forsterker Bilfinger Berger Industrial Services AG sin vekst i Norge og Skandinavia. Tjenestene som de to Hydro-selskapene yter, utvider vårt produktspekter på en ideell måte, kommenterer Thomas Töpfer, konsernsjef i Bilfinger Berger Industrial Services AG. På den måten kan vi i fremtiden

OPPKJØP: HPP-ansatte blir informert om at selskapet er kjøpt av BIS. Ole Ragnar Helgen informerer.

tilby et komplett spekter av industrielle tjenester i Skandinavia.

Hydro Production Partner og Produksjons Tjenester

De to selskapene (HPP og PT) sysselsetter om lag 2.200 årsverk inklusive innleide innenfor

industrielt vedlikehold, prosjekter og service i Norge, Sverige og Tyskland. Salgsvederlaget for 100 prosent av aksjene i de to selskapene er om lag kr. 800 millioner kroner, som vil gi Hydro en regnskapsmessig gevinst på om lag kr 600 millioner når transaksjonen er gjennomført. Salget omfatter HPPs og PTs norske virk-

– BIS blir en god eier

- En lang og grundig salgsprosess har gitt et godt resultat. Bilfinger Berger Industrial Services (BIS) blir en god eier for oss, konstaterte administrerende direktør Morten Mathisen da han informerte om situasjonen på et allmøte på Herøya i februar.

- Hydro har vært en god eier for HPP og PT. Vi har fått utvikle oss og vokse. Derfor var vi attraktive for kjøpere. Det var overraskende stor interesse fra markedet, og vi har endt opp hos en meget god eier. Det er godt å kunne fastslå det, sier Morten Mathisen.

- Tillitsvalgte har lagt ned en ekstrem innsats

under salgsprosessen. Per Wold har hatt en utrolig viktig rolle, ikke minst overfor Hydro. Ledelsen og de tillitsvalgte har jobbet tett sammen i prosessen. Det er en av grunnene til at resultatet ble så godt.

HPP og PT blir en del av kjernevirksomheten til BIS, som er ledende innenfor vedlikehold og tjenesteytende virksomhet for prosessindustrien. Den norske virksomheten får en god posisjon hos den nye eieren. HPP og PT får nå en felles industriell eier, som er ledende innenfor sine områder i Europa.

Hva nå?

- Det gir oss et meget godt grunnlag for videre

vekst og utvikling. Derfor har dette salget blitt godt mottatt i media. Omtalene har vært gjennomgående positive, fastslår Mathisen.

- Vi kommer til å jobbe videre etter etablerte strategier. «Butikken» drives videre etter de samme prinsippene som vi har jobbet etter fram til nå.

Salget skal nå behandles av konkurransemyndighetene i begge landene. Det kan ta noen måneder. Inntil overtakelsen er godkjent, er HPP og PT Hydro-eid.

- En slik overtakelse er svært strengt regulert, forklarer Mathisen. For salget er formelt godkjent, kan selskapene kun ha den kontakten som er nødvendig for å planlegge eierskiftet. Derfor jobber vi videre som om ikke noe er endret.

- Når alle formaliteter er avklart, kan vi sette

somheter i Grenland, Rjukan, Holmestrand, Karmøy, Høyanger, Årdal, Sunndal og Glomfjord, samt Stenungsund i Sverige og Neuss i Tyskland. Salget innebærer en videreføring av HPP og PTs aktiviteter under én eier, der aktivitetene vil inngå som en del av kjernevirksomheten. Hydro vil fram til utløpet av 2009 beholde 15 prosent av aksjene i HPP og PT. Aksjene vil da selges til BIS til den avtalte pris pluss et tillegg som reflekterer selskapenes overskudd i perioden.

HPP og PT omsatte i 2007 for om lag to milliarder kroner etter god vekst fra 2006. Om lag 2/3 av omsetningen er knyttet til langsiktige kontrakter, og de største kundene finnes innenfor prosessindustri og energiproduksjon. HPP og PT har en samlet ordresreserve på om lag 3,6 milliarder kroner.

- Bilfinger Berger Industrial Services vil med sin kompetanse og størrelse bli en god eier. Vi har tro på fortsatt utvikling og vekst. Salget er i tråd med de planer vi tidligere har informert om, og inngåtte kontrakter blir videreført, sier HPPs administrerende direktør, Morten Mathisen.

Hydro

- Avtalen er i tråd med Hydros strategi om å fokusere på fremstilling og foredling av aluminium og avhende virksomheter som ligger utenfor kjerneområdene. Det har fra vår side også vært viktig at HPP- og PT-ansattes arbeidsplasser opprettholdes, og at kompetansen blir videreført i et ledende selskap med langsiktig satsing på industrielt vedlikehold, prosjekter og service, sier konserndirektør John O. Ottestad i Hydro.

ALLMØTE: Administrerende direktør Morten Mathisen informerte om salgsprosessen og resultatet på et allmøte på Herøya i februar.

i gang endringsprosessen. Navnet på virksomhetene beholdes, men BIS erstatter de norske betegnelsene, f. eks BIS Production Partner AS. Vi får nye epostadresser og intranett, og da begynner arbeidet med profilering av selskapet, forklarer Morten Mathisen.

Merete Jonas, Herøya

Endelig ved veis ende

Merete Jonas fra Forbundet for ledelse og teknikk var et stort smil på pressekonferansen. Vi er endelig ved veis ende i en salgsprosess som vi har vært sterkt involvert i i halvannet år. Vi er veldig glade og kjempefornøyde med resultatet, sier fagforeningslederen.

- Hele prosessen har vært lang og slitsom - men med de gode resultatene vi står med i dag er det verdt hvert eneste minutt. Resultatene har ikke kommet rekende på ei fjel - vi har sloss for alt vi har fått. I tillegg har denne prosessen brakt oss langt tettere sammen som organisasjon, og det kommer til å være en stor fordel for oss framover.

- I framtida er vi nødt til å sørge for tettere kommunikasjon mellom Nord, Vest og Øst slik at vi sammen kan skape vår egen kultur og identitet. Nå er det bare å brette opp ermene og jobbe videre, inn i en fremtid som kommer til å bli kjempespennende, sier Merete Jonas.

Per Kruse, Rafnes

Salgsprosessen oppsummert fra mitt ståsted er:

1: Alle fagforeningene krevde av Norsk Hydro å få bli med på salgsprosessen fra starten.

Dette ble akseptert av ledelsen i selskapet, og ble en ubetinget suksess. Dette har Jon Arne Aamot, Erling Ruge og Morten Mathisen gitt uttrykk for flere ganger. Denne erfaringen tas med videre.

- 2: Fagforeningene har fått gjennom alle sine krav i til tider harde, men reale forhandlinger.
- 3: Målsettingen har vært felles for både ledelsen i Hydro og de ansatte, nemlig å finne den beste nye eieren for oss, og det mener jeg vi har lyktes med.
- 4: Møtene med ledelsen i BIS oppfatter jeg som meget positivt. De gav et godt og seriøst inntrykk.
- 5: En spesiell takk til ringreven Per Wold som var en god «los» å ha underveis.

Jeg ser fram til en spennende og utfordrende fremtid i vårt nye selskap.

Tor Morten Thorsen, Herøya

Mitt inntrykk av salgsprosessen:

Tor Morten Thorsen representerte ca. 300 medlemmer i HPP klubben (IndustriEnergj). Han representerte også medlemmene på industristedene Glomfjord, Rafnes, Rjukan, Holmestrand, Karmøy, Høyanger, Årdal og Sundal.

Våre kriterier til ny eier var dette:

- Langsiktig industriell eier
- Felles eier for HPP/PT
- Videreutvikle HPP/PT
- En eier som Hydro og våre andre hovedkunder aksepterer som en god eier
- En eier som aksepterer og respekterer inngåtte protokoller
- Ansvarlig eier for de ansatte, med god personalpolitikk
- Riktig pris

Valget falt på en bedrift med lengre fartstid enn Hydro, og med industrielt vedlikehold som hovedsatsingsområde i Europa. Og som i tillegg er økonomisk sterk, føler vi dette var et riktig valg. I samarbeid med alle foreningene, fikk vi alle våre krav innfridd i protokollen. Jeg vil nevne våre 60 åringers mulighet for AFP. 55 åringer og pensjon (ytelsesbasert).

Ansatte med helsebegrensninger skal tas vare på. En god pensjon og forsikringsordning på linje med Yara.

Hydro har vært en god arbeidsplass, men vi har ikke vært kjernevirksomhet i Hydro.

I BIS blir vi kjernevirksomhet med de muligheter det gir for ytterligere vekst. Med en ordresreserve på 3,6 milliarder, dyktige medarbeidere og ledere, mener jeg vi får en god start, sier Tor Morten.

Fakta personal:

- Tariffoppgjøret til våren 2008 blir for første gang kjørt i HPP-regi.
- Interessekontorfunksjonen opphører. Det blir ny bankløsning innen 01.07.2008.
- Feriestedene forsetter som før.
- Vi går fra ytelsesbasert pensjon til innskuddsbasert pensjon.
- Forsikringene, etterlattedekninger, uførepensjon og reiseforsikring blir minst like bra som tidligere.

Fakta forsikringer:

- Ektefelle- og barnpensjon erstattes med engangsdekning. Erstatning ved død økes fra 2x årslønn til 3x årslønn for ansatte med forsørgeransvar.
- Uendret 1x årslønn for ansatte uten forsørgeransvar.
- Uførepensjon uendret (65%)
- Forsikring ved uføretet pga sykdom: Det innføres en forsikring med inntil 11,5 G i utbetaling med nedtrapping fra fylte 47 år. Dette gjelder sykdom som ikke er jobbrelatert.
- Reiseforsikring dekker også arbeidsreise fra hjem til annet arbeidssted.

Referat fra allmøte:

Fakta pensjoner:

- Vi går fra ytelsesbasert pensjon til innskuddsbasert pensjon. D.v.s. bedriftsbetalt pensjon med avtalt pensjonsinnskudd, som settes inn på den ansattes konto hver måned.
- Når det gjelder pensjon, vil de over 60 år fortsatt ha Hydro som arbeidsgiver. De over 55 beholder dagens ytelsesbaserte pensjon.

Hydro Instandhaltung GmbH i Neuss (HPP Tyskland) har utvidet sitt servicetilbud. Ved hjelp av en ny kantknekermaskin har selskapet nå muligheten til å påta seg platearbeid i store volumer. Med det nye thermokameraet utvides tilbudet når det gjelder forebyggende vedlikehold.

Sertifisering i Tyskland

Fra 27. oktober er tyske Hydro Production Partner sertifisert etter DIN ISO 9001:2000 på områdene vedlikehold av industri-anlegg og løfteutstyr, prosjektstyring og industrimuring. Sertifiseringen ble godkjent ved første revisjon.

- En av hovedoppgavene i virksomheten var analysen av våre prosesser og fremstillingen i vårt prosesslandskap. Den menneskelige faktor spiller en vesentlig rolle i enhver prosess i et serviceforetak.

Naturligvis finnes forbedringspotensial som det er viktig å arbeide videre med.

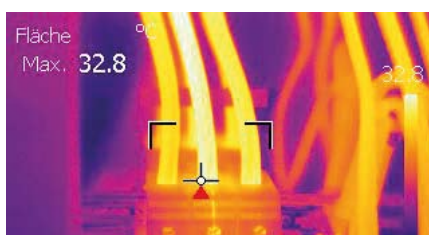
Fram til neste årlige revisjon som er i september 2008, kommer vi til å gjennomføre flere forbedringer.

- Det er registrert stor aktivitet i forslags-systemet. Langt over 80 små og store forbedringsforslag ble levert, drøftet og delvis også gjennomført i fjor.

- Intern revisjon for 2008 er berammet til mai. Den vil gi ytterligere viktig informasjon for kontinuerlig forbedring, noe det gjelder å omsette i praksis.

Nye servicetilbud

BILDE 3: Det fremgår tydelig at den midterste fasen er høyere belastet.

KAMERA: Det transportable kameraet har et touch-screen-display med penn for å kunne foreta markeringer direkte på stedet i det eksponerte bildet.

Kantknekermaskin

- Hydro Instandhaltung GmbH i Neuss har utvidet sin maskinpark. Gjennom anskaffelsen av kantknekermaskinen kan vi nå påta oss enkel- og serietilvirking av platearbeid, som f. eks. dørkplater, beholdere og vinkelprofiler av enhver type.

- Våre verktøy muliggjør forming av inntil 12 mm tykke plater i en arbeidsbredde på opptil 3000 mm.

Bærbart infrarødt kamera

Gjennom anskaffelse av et nytt bærbart infrarødt kamera er det nå mulig å utvide servicetilbudet på området forebyggende vedlikehold. Thermografi-kameraet har intelligente målefunksjoner for å kunne overvåke temperaturer direkte på stedet.

- T-Modellen av ThermoCam gir oss muligheten til å gjennomføre inspeksjoner enda bedre

og raskere. Temperaturmålinger av elektriske kabler, koblinger, bygninger og smelteovner gir oss verdifull informasjon når det gjelder ugunstig temperaturutvikling.

I bilde 3 ble de tre fasene i en elektromotor termografert. Det fremgår tydelig at den midterste fasen er høyere belastet. Kameraets markør (rød trekant) i thermobildet viser det til enhver tid varmeste stedet i måleområdet. Temperaturer opp til 1200 grader C blir fremstilt i fargenyanser.

For bedre å kunne måle vanskelig tilgjengelige steder er kameraet utstyrt med et 120 grader dreibart infrarødt objektiv. Modellen er støtsikker og beskyttet mot støv og fuktighet. Det transportable kameraet har et touch-screen-display med penn for å kunne foreta markeringer direkte på stedet i det eksponerte bildet. Gjennom en mikrofon kan man legge inn kommentarer til de aktuelle bildene.

Synergieffekter og samarbeid

Når en snakker om å utnytte synergieffekter og matriseorganisasjoner gjennom felles prosjekt «over grensene» mellom selskap, tenker en oftest på vedlikeholds-personellet som utfører arbeidet, og ikke på ingeniørene.

- På tross av nærheten mellom industribedriftene i Stenungsund har det ikke tidligere vært så vanlig å jobbe over grensene mellom bedriftene. HPP har i dag partnerskapsavtale med tre av de fire petrokjemiselskapene på

stedet. Det åpner naturligvis muligheter for nye nettverk og kontakter, sier Björn Oscarsson fra Ineos.

- I og med partnerskapsavtalen har HPP ansvaret for å lede arbeidet. Det gir oss en god mulighet, men også en forpliktelse til å sørge for at samarbeid gir de synergieffekter og forbedringer vi ønsker. Felles ingeniørtreff bør føre til utvikling av et nettverk blant et 60-talls ingeniører i området.

- Disse treffpunktene oppmuntrer til samarbeid og skaper på kort tid en kunnskaps- og

BOR: Diglene blir rensket for rester med et stort bor.

HPP-nytt
nr. 1-2008

Hydro Instandhaltung GmbH fikk i oppdrag av Rheinwerks Elektrolyse å overhale en Kipp, som er en del av digelrengjøringsmaskinen. Anlegget har fungert uten store problemer siden 1986.

Kipp-reparasjon for første gang

RASKT: Kippen ble rengjort, og festene til hydraulikksylindrene og lagrene ble fullstendig fornyet. Digel-rengjøringsmaskinen kunne monteres følgende dag og settes i drift til avtalt tid.

For første gang på 22 år skulle elektrolyseavdelingen reparere en kipp. Lagrene i kippen og festene til hydraulikksylindrene måtte fornyes. For å få gjennomført reparasjonen var det nødvendig med en fullstendig demontering. På innerveggene av diglene for flytende transport av aluminium avsettes metallavleiringer og oksidasjonsskorper. Før rengjøring av tankene blir disse satt i en innretning som kan tippes 90 grader. Diglene blir rensket for rester med et stort bor. Tekniske tegninger av kippen ga detaljert informasjon om hvordan den var bygget opp. Etter nøye planlegging kunne kollegene på NEPP-verkstedet uten problemer demontere kippen - som har en kapasitet på fem tonn - for reparasjon. Alle trinn i demonteringen ble dokumentert og er tilgjengelig ved fremtidige reparasjonsoppdrag. - Det var vår kundes ønske å kunne ta anlegget i bruk igjen neste arbeidsdag. Arbeidet måtte gå raskt unna. Kippen ble rengjort, og festene til hydraulikksylindrene og lagrene ble fullstendig fornyet. Digel-rengjøringsmaskinen kunne monteres påfølgende dag og settes i drift til avtalt tid.

erfaringsbank som gir merverdi for alle, sier Lars G Andersson.
- En annen viktig del er ressursplanlegging, som alltid er vanskelig. Gjennom å jobbe over grensene kan vi utnytte ressursene bedre og for eksempel beholde innleide konsulenter som vi selv har lært opp under ett prosjekt, sier Lars G Andersson videre.
- På ingeniørtreffene løser vi hverandres problem siden det i nettverket oftest finnes noen som har erfaring med tilsvarende problemstillinger fra tidligere, sier Carl-Johan Andersson.
- Andre typiske eksempler på samarbeid er felles opplæring og kurs. Det er bedre og

billigere for alle at en lærer eller kursleder kommer til oss i stedet for å sende folk av gårde. Vi kan styre innholdet ved å gå gjennom behovet for opplæring i fellesskap, understreker Björn Oscarsson.

SAMARBEID: Disse treffpunktene oppmuntrer til samarbeid og skaper på kort tid en kunnskaps- og erfaringsbank som gir merverdi for alle, sier Lars G. Andersson.

BILLIGERE: Det er bedre og billigere for alle at en lærer eller kursleder kommer til oss i stedet for å sende folk av gårde, understreker Björn Oscarsson.

TREFF: På ingeniørtreffene løser vi hverandres problem, sier Carl-Johan Andersson.

Montering av produksjonslinje

HPPs Vedlikeholdssenter på Herøya har i vinter vært med på å bygge en ny produksjonslinje ved Isola fabrikker i Porsgrunn.

OPPRETTING: Ronny Amundsen, HPP, og Pål Kokkersvold, HPP, retter opp valser.

PROSJEKTGRUPPA: Tor Kåre Hansen, prosjektleder og anleggsleder Isola, Erland Jensen, prosjektleder HPP, Tom Skifjeld vedlikeholdssjef HPP, Geir Andre Softing, montasjeleder mekanisk Isola, Kjell Arnt Thorjussen, elektroansvarlig og montasjeleder elektro Isola.

Vi har stilt noen spørsmål til prosjekt- og anleggsleder fra Isola, Tor Kåre Hansen.

- Hva gikk jobben ut på?

- Vi skulle erstatte en av våre produksjonslinjer med en ny og moderne linje. Målet var å øke effektiviteten, forbedre sikkerheten for operatører og få mer stabilitet i produksjonen. Vi skal lage verdens mest effektive produksjonslinje målt i produksjon pr mann/ time.

- Hvilken betydning får dette for fabrikken?

- Gevinsten ligger primært i reduksjon av vrak og sekunda, at hastigheten øker med 30 - 50 prosent avhengig av produkt og mer stabil produksjon. Investeringen vil også gi et sikrere miljø for operatører. Vi vil i tillegg kunne få ytterligere kvalitetsforbedring av våre produkter, på tross av at de allerede har en meget høy kvalitet.

- Hvilke produkter skal kjøres på denne nye linja?

- Primært shingel, men på sikt også en god del rullprodukter - både underlag og topplag.

- Er dette en stor investering Isola gjør nå?
- Selskapet investerer totalt ca 130 mill NOK over en toårs periode på Eidanger. Det er en stor investering for Isola. Prosjektene som er knyttet opp mot produksjon, utgjør ca 75 mill NOK. Det er også en meget stor investering i produksjon av noen av våre aller viktigste produkter.

- Hvilke markeder og kunder har Isola?

- Vi har noen store kjedekunder og hovedmarkedet er Norge. Vi leverer også til Sverige, Danmark, Tyskland og en del andre land i Europa.

- Hvordan samarbeider dere med HPP?

- Samarbeidet med HPP er basert på innleie av

mannskaper og prefabrikering og produksjon av deler på HPPs verksted

- Hvorfor valgte dere HPP?

- Først og fremst fordi vi oppfatter HPP som en stor og seriøs leverandør. Vi føler oss sikre på at vi kan få tilstrekkelig og riktig bemanning fra HPP, og Isola får nødvendig bistand innenfor alle kategorier mekaniske fag - alt fra sveising til laseroppsett av utstyr. HPP er i dette prosjektet en totalleverandør innenfor de mekaniske fagene. Når også prisen var den laveste, var valget enkelt.

- Er det noe som HPP kunne vært bedre på?

- Det må være timespesifisering av enkeltjobber innen prosjektet.

30 mann engasjert i arbeidet

Arbeidet med den nye produksjonslinjen ved Isola på Eidanger i Porsgrunn startet med rivingen av den gamle produksjonslinjen, forteller vedlikeholdssjef i HPP, Tom Skifjeld.

- Arbeidet startet i slutten av november 2007, og vi skal være ferdig til 1. mars 2008. Det har vært opp til 30 personer fra HPP i sving, noen færre i oppstarten, og toppen var etter jul. 12 personer har arbeidet skift.

- Samtidig har det blitt utført prefabrikering av mye utstyr hos HPP Verkstedtjenester (sælig på rørsiden) og montering/ombygging i Vedlikeholdssenteret på Herøya. HPP har underveis fått flere oppdrag i forbindelse med andre prosjekter på Isola, som ombygginger, oppjekking av bygg og tilpassing av utstyr. Tom Skifjeld berømmer HPPs plassansvarlig og prosjektleder, Erland Jensen, som har holdt orden på både mannskaper og utstyr. Vedlikeholdssjefen vil også skryte av alle HPPs

mannskaper, som både har vært fleksible og innsatsvillige.

- Samarbeidet og arbeidsmiljøet hos Isola har gjort dette til en trivelig jobb. Når problemer har oppstått, har vi, sammen med Isola, funnet løsninger i stedet for å bruke tid på å fokusere på eller diskutere hvem som sa hva osv. Jeg forstår at også Isola ser ut til å være meget godt fornøyd med dette, understreker Skifjeld. Vedlikeholdssjefen forteller også at det ble tatt i bruk nytt laserutstyr i forbindelse med oppretting av valser. Det utstyret har vi i HPP store forventninger til å kunne bruke på andre oppdrag både onshore og offshore.

HPP Prosjekt og Modifikasjon bidrar med prosjektledelse og detaljengineering i forbindelse med utvidelse av Noretyls Etylenfabrikk på Rafnes.

Kapasitetsutvidelse i Etylenfabrikken på Rafnes

Jobber mot Gleipner. Fra v/ Sten Langåker HPP gruppeleder mekanisk og Anita Nesheim ansvarlig for all montering og logistikk.

DELTA: HPPs prosjektgruppe fra Porsgrunn. Fra v/ Arnfinn Aas, Svein Kjetil Håheim, Walter Drange, Allan Eika, Lars Erik Firing, Morten Johnsen og Per Kruse.

Prosjektet inkluderer en ny stor destillasjonskolonne og et kondenseringsanlegg for å øke fabrikkens kapasitet mhp å produsere etylen i væskeform. Oppdraget utføres på vegne av Noretyl. HPP utfører engineeringsarbeidet i tett samarbeid med Linde, som har ansvaret for prosessdesign og er leveranseansvarlig for prosessutstyret.

Den nye kolonnen vil øke fabrikkens produksjonskapasitet. Ved å øke kapasiteten på kondenseringsanlegget vil driften av Etylenfabrikken bli mer fleksibel ved driftsstans i VCM fabrikk.

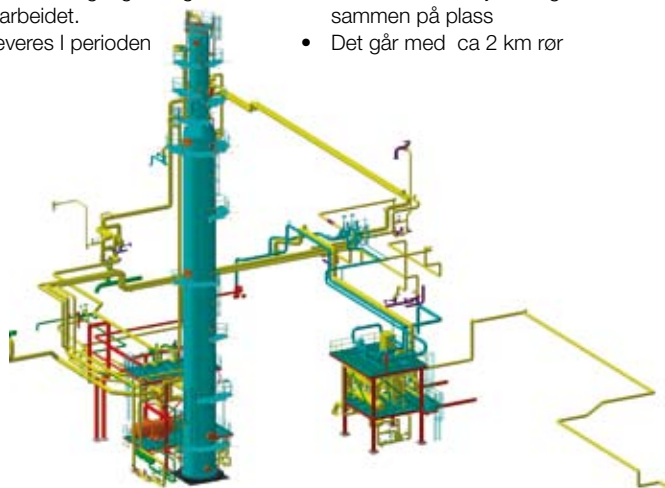
Prosjektet startet forsommeren 2006 med en forstudie. Allerede sommeren 2007 kom bevilgningen, og realiseringen av prosjektet startet umiddelbart med igangsetting av engineeringsarbeidet. Hovedutstyret leveres i perioden

mars og frem til sankthans. Kondenseringsanlegget skal idriftsettes i juli 2008, og kolonna skal idriftsettes i september 2008. Alle arbeider utføres mens fabrikken er i normal drift.

Prosjektleder Per Kruse har hatt med seg et team på 14 personer fra HPP i tillegg til folk fra Noretyl og Linde. All detaljengineering er utført av HPP med bruk av 3D DAK, noe som gir en svært god oversikt for all fag, og fremtidige brukere av anlegget. Dette dataprogrammet har vært til stor nytte i prosjektet.

Fakta om den nye kolonnen:

- 44 m høy
- Diameter 3 m
- Vekt 140 tonn ferdig utrustet
- Kommer i 2 seksjoner og sveises sammen på plass
- Det går med ca 2 km rør

Verkstedet vokser

Mekanisk verksted ved HPP Vest Karmøy er utvidet fra 300 til 900 kvadratmeter. Det nye arealet er allerede fullt utnyttet for å håndtere nye kontrakter og oppgaver.

- Vi har fått inn flere nye jobber i konkurranse med eksterne leverandører i det siste. Det er vi glade for, sier forretningsutvikler på Karmøy, Trond Fludal.

Den største kontrakten har en ramme på åtte, ni millioner kroner årlig i fem år framover. Verkstedet har hatt en omsetningsøkning fra 16,5 mill. i 2006 til ca. 30 mill. i 2007.

- Verkstedet har fått overhalingen og vedlikeholdet på cellesiloene, som mater Aluminiums Prebakeanlegg med oksid og bad. Vi tar oss også av sylindrene til punktmatning i Søderberganlegget. Dette er oppdrag vi har vunnet i konkurranse med flere leverandører. Tidligere ble jobbene utført av eksterne leverandører, forteller Fludal.

- Sigmund Clementsen vedl.h.koordinator for bl.a. cellesiloene er imponert over operatørene som har satt seg inn i jobben på så kort varsel. HPP fikk jobben i mai og overtok den i juni 2007. Finn Langåker har ansvaret for denne jobben sammen Bjørn Reidar Tørresdal.

- Vi har også en del produksjon, maskinering og montasje for Gleipnir AS. Det er et nystartet selskap som lager løfteutstyr for maritim virksomhet, offshorevirksomhet og undervannsbruk.

- Planen er at vi framover også skal ta oss av kontroller og servicearbeid på dette utstyret ute hos kundene.

- Det er en anerkjennelse for verkstedet at Gleipnir AS velger oss som leverandør framfor å drive sitt eget verksted, konstaterer Fludal.

Fornøyd kunde. Fra v/Sigmund Clementsen vedl.h.koordinator Hydro Al. og Terje Våge vedl.h.leder HPP.

Ny fabrikk etableres på Gunneklev i Porsgrunn

FRA VENSTRE: Norconsult v/Benjamin Torvund, Anleggsleder Gustav Gudbrandsen, Prosjektleder Jonny Olsen, HRL v/ Bjørn Arild Aadalen, HRL v/ Bjørnar Haugstad.

HPP Prosjekt og Modifikasjon i Porsgrunn har fått oppgaven med å lede de bygningsmessige arbeidene for byggingen av SiC-Processings nye fabrikk på Herøya Næringspark. Prosjektet har stramme tidsfrister og kort byggetid. Et drøyt år etter oppstart av prosjektet skal bygget stå ferdig.

Herøya Næringspark fører opp og eier bygget. Det er inngått en avtale på leie av byggmassen inkl. tilhørende utenomhusområder til SiC-Processing. SiC-Processing skal installere og drifte et renseanlegg for gjenvinning av skjærevæske for REC Scanwafers produksjon på Herøya.

Prosjektledelse

Fabrikken blir på ca. 5.300 kvadratmeter i grunnflate. Bruttoarealet er på ca. 7200m². Fabrikken består av en produksjonshall med 3 traverskraner, tankfarm, 2 stk. losse-/lastestasjon, en velferdsdel med garderobeplass til 130 personer, 10 kontorer, 2 stk. møterom, spiserom, laboratorie og tekniske rom. Bygget blir ca. 23 meter høyt. I tillegg skal det settes opp et lagerbygg på ca. 1.000 kvadratmeter og 530 løpemetere med rørbroer.

HPP har ansvaret for å lede bygging av fabrikk, tilrettelegging av uteområdet og alt av infrastruktur, forteller prosjektleder Jonny Olsen. Grunnet høy aktivitet internt i HPP er det inngått avtaler med eksterne konsulenter til prosjekteringen.

Anskaffelse

Vår anskaffelsesleder Heidi Larsen har ansvaret for anskaffelsesprosessen fra prekvalifisering av leverandører, utsendelse av forepørselsdokumenter og kontraktsinngåelse. Anskaffelsesprosessen er og har vært en meget kritisk aktivitet da dette måtte skje raskt grunnet stor usikkerhet rundt tilgjengelig kapasitet i markedet. Dette har gått over att forventning takket være Heidis erfaring og engasjement.

Vi er godt i gang med arbeidet og har allerede signert 24 av 26 kontrakter.

Mellom 3 og 17 tilbydere blir forespurt på hver arbeidspakke. Stålet blir levert fra Kosice i Slovakia, men ellers går mange av oppdragene til firmaer lokalt i Grenland og i østlandsområdet.

Mulighet for oppdrag for HPP Verkstedstjenester

Jeg ser også store muligheter for oppdrag til HPPs verksteder under byggeprosessen.

Dette gjelder spesielt når alt maskinteknisk utstyr skal innstalleres fra sommeren av sier prosjektlederen.

Store dimensjoner i fundamentplata

Byggingen startet 1. oktober. Det er allerede satt ca. 14 500 lm med pæler, i tillegg skal det peles ca. 1800 lm for lagerbygget.

I fundamentplata har det gått med ca. 400 tonn armering og ca. 3500 kubikkmeter med betong. Totalt tre støpeetapper med 1100 til 1360 m³ betong i hver støp.

Stålstruktur

Det er allerede fraktet ca. 40 trailerlass med stålkonstruksjoner. Lastene er opp til 25 meter lange, og stålet fraktes som spesialtransport med følgebil gjennom store deler av Europa. Totalt går det med ca. 670 tonn stålkonstruksjoner til bygningene, i tillegg ca. 300 tonn til rørbroene. Resterende 60 trailerlass med stålstruktur transporteres i løpet av vårparten. Norconsult står for design/beregninger, JHS-Engineering utarbeider workshop tegninger og Osecon Engineering i Slovakia prefabrikerer, overflatebehandler og transporterer stålet til byggeplassen.

Entreprenørfirmaet HRL AS står for oppføring og sammenstilling.

Allt stålet boltes sammen, totalt for hovedbygget er det ca. 550 enheter. Dette er utført med kun to mindre avvik.

Terminer og ferdigstillelse

Byggeprosessen må gå på skinner om en skal komme i mål til avtalt tid. til sommeren. 2. juni skal bygget stå klart slik at SiC kan begynne monteringen av prosessutstyret. Kontorfloøyen skal være ferdig i oktober. Da er HPPs oppgaver avsluttet. All mekanisk installasjon inkl. igangkjøring og drift av anlegget står SiC-Processing for. Fabrikken er planlagt og skal være i drift trinnvis med ferdigstillelse i løpet av 1. kvartal 2009.

- Dette er en tøff framdrift. Vi har erfarne og dyktige rådgivere og entreprenører med oss som gjør en kjempeinnsats for at vi skal lykkes. Så langt ligger vi iht. avtalt ferdigstillelse forteller en fornøyd prosjektleder til HPP Nytt.